

POSTANOWIENIE

29 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 29 listopada 2023 r. w Warszawie
zażalenia M.S.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Płocku

z 23 listopada 2022 r., IV WSC 19/22,

w sprawie z wniosku M.S.

z udziałem J.S. i K.K.

o nabycie własności nieruchomości przez uwłaszczenie,

oddala zażalenie.

(J.T.)

UZASADNIENIE

Wnioskodawca M.S., po odmowie sporządzenia skargi kasacyjnej przez ustanowionego dla niego pełnomocnika z urzędu, osobiście wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Płocku oddalającego apelację wnioskodawcy w sprawie o nabycie nieruchomości przez uwłaszczenie, prowadzonej z udziałem J.S. i K.K.. Sąd drugiej instancji odrzucił skargę jako wniesioną z naruszeniem art. 87¹ § 1 k.p.c.

Skarżący, reprezentowany na tym etapie przez pełnomocnika ustanowionego dla niego z urzędu, wniósł zażalenie na postanowienie w przedmiocie odrzucenia skargi, wskazując, że nie został poinformowany przez Sąd o możliwości sporządzenia skargi kasacyjnej przez pełnomocnika ustanowionego z urzędu. Wnioskodawca zarzucił również „błędne ustalenie, że

opinia adwokata z urzędu konsumuje uprawnienie wnioskodawcy do wniesienia kasacji”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art. 87¹ § 1 k.p.c. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych – z wyjątkami przewidzianymi w art. 87¹ § 2 k.p.c. Niewątpliwie żaden z tych wyjątków nie wystąpił w niniejszej sprawie.

Zasadniczo wniesienie pisma z naruszeniem art. 87¹ § 1 k.p.c. skutkuje jego zwrotem, chyba że ustawa stanowi inaczej (art. 130 § 5 k.p.c.). Odmienny skutek przewiduje m.in. art. 398⁶ § 3 k.p.c. (w zw. z art. 398⁶ § 2 *in fine* k.p.c.). Nieusuwalna wada skargi kasacyjnej, polegająca na wniesieniu jej przez podmiot pozbawiony zdolności postulacyjnej, stanowi *verba legis* inną przyczynę niedopuszczalności tego środka zaskarżenia i powoduje konieczność odrzucenia skargi. Orzeczenie Sądu drugiej instancji było zatem prawidłowe, a zażalenie nie mogło doprowadzić do jego wzruszenia.

Powyższej konkluzji nie mogą wzruszyć – niepozbawione pewnej doniosłości – racje przedstawione w zażaleniu na postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej. Istotnie pewne wątpliwości może budzić to, że odmowa sporządzenia skargi kasacyjnej przez pełnomocnika ustanowionego z urzędu prowadzi do skutków mniej korzystnych dla strony (uczestnika) niż odmowa ustanowienia takiego pełnomocnika (art. 124 § 4 k.p.c.). Rzecz jednak w tym, że w sprawie przyczyną odrzucenia skargi nie było wniesienie jej po terminie, lecz to, iż skargę tę złożył podmiot nieuprawniony. Nadto ewentualna korekta dostrzeganej przez wnioskodawcę niedoskonałości Kodeksu postępowania cywilnego należy do ustawodawcy, a nie do Sądu Najwyższego; normy regulujące termin na wniesienie skargi kasacyjnej są bowiem jednoznaczne.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398⁶ § 3 k.p.c., orzeczono jak w sentencji postanowienia.

(J.T.)

[ał]

